

Učiteljski tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani
Mesečna priloga »Prosveita«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list za članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3112

V smer nujnih potreb in interesov naroda in države!

Važna zborovanja in tečaji za učiteljstvo. — Za razčiščenje pojmov o izvenšolskem delu in ugotovitev načelne smeri. — Vse učiteljice in učitelje gospodarske delavce vabimo, da se udeležijo zborovanj in tečajev.

ZBOROVANJE UČITELJEV GOSPODARSKIH IN ZADRUŽNIH DELAVCEV V LJUBLJANI.

Sekcija Jugoslovenskega učiteljskega združenja za Dravsko banovino vabi vse učitelje in učiteljice, ki delujejo na gospodarskem, predvsem zadrugnem polju na zborovanje, ki se bo vršilo dne 27. junija 1933. ob 8. uri v prostoru Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Potreba in namen organizacije učiteljev — gospodarskih delavcev, poroča tov. Andrej Skulj.
2. Koncentracija javnega dela na gospodarskem polju in metoda izvenšolskega dela, poroča tov. Al. Hreščak.
3. Šolske zadruge in zadruga učencev na šolah, poroča tov. Miroslav Zor.
4. Pravilnik organizacije učiteljev gospodarskih delavcev, nominiranje zastopnikov v centralnem odboru in pri sreskih društvih, poroča tov. Miroslav Zor.
5. Zadrugiški in gospodarski poštinski tečaji za učiteljstvo, poroča tov. Rado Grum.

Na zborovanje vabimo vse, ki se za gospodarsko delo zanimajo in imajo voljo sodelovati pri organizaciji gospodarskega dela med učiteljstvom in narodom, posebno pa na polju gospodarske vzgoje učiteljstva.

Istočasno vabimo udeležence tega zborovanja na ustanovni občni zbor društva za zgradbo učiteljskega doma ob Jadranskem morju v Omišlju na Krku.

Sekcija Jugoslovenskega učiteljskega združenja za dravsko banovino v Ljubljani, dne 12. junija 1933.

Predsednik: Ivan Dimnik, s. r. Tajnik: Josip Kobal, s. r.

USTANOVITEV DRUŠTVA ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA DOMA NA JADRANU — V OMIŠLJU.

Vabilo na ustanovni občni zbor.

Končno so izvršene vse priprave in so odobrena pravila za ustanovitev »Društva za zgradbo Učiteljskega doma v Omišlju«. Lepo je že število članov, ki so se že v naprej prijavili in prepričani smo, da bo to število še znatno naraslo, ko bo pričelo društvo delovati. Ideja za jugoslovenski Jadran živi med narodom, posebno pa živi ta ideja med učiteljstvom, ki jo bo poživljal čez čas od leta do leta Učitelj, dom v Omišlju, kamor bodo odhajali učiteljstvo in učiteljski otroci dravske banovine lahko po zgradbi doma na letovanje in okrevanje.

Ustanovni občni zbor »Društva za zgradbo Učiteljskega doma v Omišlju« se vrši dne 27. junija 1933. ob 11. uri v Ljubljani v prostorih Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti št. 20 v Ljubljani (Dvorišče) s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev društvenih pravil.
2. Volitev društvenega odbora; t. j. predsednika in njegovega namestnika, 6 odbornikov, 3 namestnikov in 3 preglednikov društvenih računov.
3. Določitev višine članarine ozir. rednega mesečnega prispevka.
4. Prelogi in nasveti.

Na ta občni zbor in na vpis v društvo so vabljeni(e) vsi(e) tovariši(ce), ki se zanimajo za jugoslovenski Jadran in idejo obmorskega letovanja. V prvi vrsti pa se naj udeležijo občnega zbora oni tovariši(ce), ki so se za vstop že prijavili. Kdor želi natančnejših informacij o ustanavljanju se društvu, naj se obrne na naslov:

JUU — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani, dne 12. junija 1933.
Predsednik: Ivan Dimnik, s. r. Tajnik: Josip Kobal, s. r.

RAZPIS ZADRUŽNO-GOSPODARSKEGA TEČAJA ZA UČITELJSTVO.

Na prošnjo JUU — sekcije za dravsko banovino od 12. VI. 1933. št. 2376/32-33 odobrim, da se vrši v letošnjih počitnicah od 3. do 26. julija četrti zadrugno gospodarski tečaj za učiteljstvo. Organizacijo tečaja poverjam Jugoslovenskemu učiteljskemu zdru-

nju — sekciji za dravsko banovino v Ljubljani pod nastopnimi pogoji:

Tečaj traja v gori navedenem terminu 5 ur dnevno po sledečem programu:

Strokovni del.

1. Zadrugištvo: zgodovina in dosedanja razvoj, temeljna načela, odnos do ostalih socialno-gospodarskih doktrin, končni cilj zadrugištva.
2. Zadrugno pravo: zakon o gospodarskih zadrugah, praktično izvajanje zakona, zakon o reviziji zadrug, praktični pripomočki (zak. predpisi o davčnih in taksnih ugodnostih).
3. Ustroj in delovanje posameznih vrst zadrug: kreditne, produktivne, konsumne, prodajne in pomožne, šolske zadruge in zadruga učencev, stanovske učiteljske zadruge in uradniške zadruge.
4. Zadrugno knjigovodstvo: teorija, zakoni predpisi, svrhe knjigovodstva, praktični primeri knjigovodstva za posamezne vrste zadrug.
5. Promet: denar, menica, ček, efekti, pošta, železnica, borza, ponudba, poslovni zaključek, dobava, reklamacija.

Posebni del.

6. Državljanstva vzgoja: načelni temelji o državi; bistvo državljanske vzgoje; pojem drž. vzgoje; zgodovina naše drž. vzgoje; državljanska vzgoja v praksi; šola v službi državljanske vzgoje; prosvetne in gospodarske ustanove v službi drž. vzgoje; družina in drž. vzgoja; stanovska vzgoja in državljanska zavest; organizacija in program državljanske vzgoje.
7. Zadrugno gospodarstvo v okvirju izvenšolskega gospodarskega dela učiteljstva: gospodarsko prosvetno delo kot osrednji problem javnega izvenšolskega dela in programa učiteljstva; gospodarsko delo z ozirom na gospodarske, socialne in kulturne potrebe vasi; metoda izvenšolskega dela; odnos gospodarskega dela napram ostalemu izvenšolskemu delu.
8. Potreba ožjega stika in organizacija učiteljev gospodarskih delavcev — zadrugarjev: pravilnik organizacije učiteljev — gospodarskih — zadrugnih delavcev. Odbori in referenti za gospodarsko vzgojo članstva pri sreskih učit. društvih.
9. Narodna šola v službi splošne vaške gospodarske kulture.

V tečaju predavajo strokovnjaki, ki jih določa kr. banska uprava. Vodstvo tečaja poverjam gospodu Radu Grumu, sreskemu šol. nadzorniku v Ljubljani.

Sprejetim udeležencem tečaja bodo kriti efektivni potni stroški in deloma prenočišče in prehrana.

Število udeležencev določam na 30, izdatki pa ne smejo prekoračiti določene podpore.

V prošnji je navesti sledeče: 1.) ime; 2.) značaj; 3.) službeni kraj; 4.) službena leta; 5.) samski ali oženjen; 6.) članstvo pri JUU; 7.) usposobljenost (razni tečaji, ki jih je že dovršil n. pr. zadrugiški, knjigovodski, merkantilni, za kmetijsko, gospodinjstvo, obrtno-trgovsko nadaljevalno šolstvo, in druga usposobljenost za izvenšolsko delo); 8.) udeleževanje pri izvenšolskem delu na gospodarskih in drugih poljih (v preteklosti in sedaj); 9.) posebne zasluge na gospodarskih poljih; 10.) potrdila gospodarskih institucij, pri katerih deluje; 11.) razlogi, iz katerih prosi za tečaj in kako namerava tečaj izkoristiti za gospodarsko delo; 12.) zaveza, da bo sodeloval v organizaciji učiteljev — gospodarskih delavcev in pri gospodarskem izvenšolskem delu.

Pri izboru udeležencev se bo posebno oziralo na take, od katerih je pričakovati, da bodo pridobilo znanje uporabili za praktično udeleževanje v zadrugah in na gospodarskem polju, in za katere bodo prosile zadruge, ki nimajo strokovno izvežbanih delavcev ter na one, ki nimajo še nobenega gospodarskega tečaja.

Udeleženci bodo dobili ob zaključku tečaja izpričevala za oceno doseženega uspeha, ki se utrdi na podlagi posebne konference vseh predavateljev, h kateri bo delegirala kr. banska uprava svojega zastopnika. O uspešnem sodelovanju se bodo prepričali predavatelji tekom tečaja. Obisk je za sprejete obvezni.

Udeleženci naj prečitajo in prouče vprašanja, ki so objavljena v štev. 1—3 let. V. »Prosveita« z dne 10. XI. 1932. ter naj po možnosti prinese list s seboj.

Prošnje za razpis tečaja je vlagati pri sekciji JUU za dravsko banovino do dne 25. VI. 1933., ki preveri vse navedene podatke v prošnjah in predloži banski upravi seznam prijavljenih, urejen po kvalifikaciji z ozirom na razpis, v končno odobritev. Sprejeti člani bodo pravočasno dobili nadaljnja navodila od sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja za dravsko banovino, ki prevzema tudi ureditev prenočevanja in prehrane za udeležence tečaja.

Gornji razpis objavlja sekcija Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Ljubljani po odloku Kraljevske banske uprave za dravsko banovino IV. No. 8994/1, z dne 14. VI. 1933.

Ivan Dimnik, s. r. Josip Kobal, s. r.
predsednik. tajnik.

TEČAJ ZA IZVENŠOLSKO DELO UČITELJSTVA.

Odsek sekcije za izvenšolsko delo je prišel pri proučevanju javnega izvenšolskega dela do zaključka, da je potrebna temeljita preorientacija pri tem delu. Pri izvenšolskem delu je treba v prvo vrsto postaviti gospodarsko-prosvetno delo, ki naj bo v najtesnejši zvezi z nujnimi potrebami in interesi naroda. Izhodišče pri izvenšolskem delu morajo biti gospodarske, socialne in kulturne potrebe vasi, kot osrednji problem pa naj se vzame glavna gospodarska panoga dotičnega kraja. Delo v tem smislu se je pričelo z izobraževanjem učiteljstva za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalne šole. Pred štirimi leti smo pričeli s sistematično vzgojo učiteljstva za delo pri zadrugištvu. V zadnjem času pa se je to delo poglobilo s sodelovanjem učiteljstva in sreskih kmetijskih referentov za povzdigo kmetijstva.

Da bo to delo smoteno, priredi sekcija Jugoslovenskega učiteljskega združenja za dravsko banovino tečaj za izvenšolsko delo učiteljstva v letošnjih počitnicah od 22. do 26. avgusta v Ljubljani.

Tečaj naj razčisti pojme o izvenšolskem delu učiteljstva in ugotovi načelne smeri tega dela. Obravnavala se bodo naslednja vprašanja:

- 1.) Sedanja gospodarska kriza in naše kmetijsko gospodarstvo.
- 2.) Metoda izvenšolskega dela.
- 3.) Naloga učiteljice na vasi.
- 4.) Ljudska pedagogika. — Nadaljevalno šolstvo za kmetijsko mladino.
- 5.) Glavna načela sodobne vzgoje in pouka.
- 6.) Narodna šola v službi splošne vaške kulture.
- 7.) Gospodarska in socialna politika v občini (državljanstva vzgoja).

Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani

Poročilo o občnem zboru.

28. maja ob pol 9. uri se je vršil v prostorih JUU — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani I. redni občni zbor Samopomoči učiteljskih otrok. Navzočih je bilo le 13 zadrugnikov, kar kaže, da učiteljstvo še vedno ne zna pravilno ceniti pomena in vrednosti svojih gospodarskih in socialnih ustanov.

Občni zbor je otvoril načelnik tov. Pavel Lavrič. Po ugotovitvi sklepčnosti pozdravlja s kratkim nagovorom navzoče zadrugnike, nato pa preide na dnevni red. Zapisnik je vodil tov. Kumelj Metod; za overovatelja pa sta bila imenovana tov. Kobal Josip in tov. Zor Miroslav.

Poročilo načelstva.

Samopomoč učitelj. otrok, reg. zadruga z o. zavezo, je bila ustanovljena na izrednem občnem zboru dne 10. julija 1932. z namenom, izpolniti vrzel, ki je nastala z likvidacijo društva Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani. Nova zadruga je prava naslednica likvidiranega društva in je prevzela vsa njegova aktiva in pasiva. Izvoljeno načelstvo je takoj po občnem zboru prijavilo zadrugo deželnemu kot trgovskemu sodišču v Ljubljani ter mu poslalo sprejeta pravila. Sodišče je potrdilo pravila in vpisalo dne 27. julija 1932. zadrugo v zadrugni register.

Zadruga je takoj pristopila k Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani ter plačala zadrugni delež v znesku Din 100.—

Poslovati je začela dne 20. avgusta 1932. Po sklepu občnega zbora društva Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani, ki se je vršil dne 10. julija 1932. v Ljubljani in na katerem se je vršila njegova likvidacija, so postali vsi njegovi člani zadrugniki nove zadruge. Ta je plačala zanje iz premoženja bivšega društva tudi zadrugne deleže v skupnem znesku 1160 Din in prevzela tudi vse zavarovance. Med letom je pristopilo še 8 zadrugnikov, tako da je štela zadruga koncem leta 1932. 124 člane z 216 zavarovanci. Posmrtnina bi znašala na ta dan 2160 Din.

V tečaj se bodo sprejeli v prvi vrsti učitelji in učiteljice, ki poučujejo v kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalnih šolah in oni, ki delujejo na kateremkoli gospodarskem področju.

V prošnji za sprejem v tečaj je navesti sledeče: 1.) ime in priimek; 2.) značaj; 3.) službeni kraj; 4.) službena leta; 5.) udeleževanje na gospodarskem polju (prej in sedaj); 6.) članstvo pri JUU; 7.) ali reflektira na stanovanje in prehrano?

Udeleženci bodo dobili ob zaključku tečaja posebno potrdilo sekcije JUU za dravsko banovino.

Prošnje za sprejem v tečaj je vložiti pri sekciji JUU v Ljubljani do 1. avgusta 1933.

Udeleženci tečaja naj prouče vsebino »Prosveita« V. letnik št. 8.—10. od junija 1933., ki naj jo prinesejo tudi s seboj na tečaj.

Sprejeti udeleženci bodo povrnjene efektivne potne stroške, sekcija jim preskrbi po možnosti tudi prenočišče in prehrano. Obisk je za te udeležence obvezen pri vseh referatih in debatah.

Sekcija Jugoslovenskega učiteljskega združenja za dravsko banovino v Ljubljani, 12. junija 1933.

Ivan Dimnik, s. r. Josip Kobal, s. r.
predsednik. tajnik.

UVODNI TEČAJ ZA VODITELJE KMETSKO-NADALJEVALNIH ŠOL.

Tečaj se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Trajal bo od 2. do 12. avgusta 1933. Na tečaju bodo voditelji dobili podrobnejši pogled v organizacijo in delo na kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Preiskusen praktik-voditelj kmetijsko-nad. šole bo skupno z udeleženci metodično obdelal snov za kmetijsko-nad. šole. V predavanjih iz narodopisja, kmetijske psihologije in pedagogike bodo voditelji dobili nekaj navodil za uspešno delo med kmetijsko mladino. Razpored predavanj in pogoji za sprejem bodo pravočasno objavljeni v »Učiteljskem tovarišu«.

STROKOVNO-GOSPODINJSKI TEČAJ ZA VODITELJICE GOSPODINJSKO-NADALJEVALNIH ŠOL.

Meseca avgusta bo na Kmetijsko-gospodinjstvo šoli v Sv. Juriju ob južni železnici strokovno-gospodinjstvo tečaj za voditeljice gospodinjstvo-nadaljevalnih šol. Trajal bo štiri tedne. Poleg kuhanja in šivanja se bodo udeležence posebno temeljito vežbale v kmetijskih panogah, ki jih mora poznati vsaka voditeljica gospodinjstvo-nadaljevalne šole. Vsa podrobnejša navodila bodo objavljena v »Učiteljskem tovarišu«.

Zadruga je oproščena plačevanja taks vsled dopisa drav. finančne direkcije v Ljubljani z dne 19. avg. 1932. št. 115.228/19.836/5. Prav tako je oproščena po odloku fin. direkcije z dne 3. sept. 1932. št. 115.280-3/1969 tudi družbenega davka.

Dne 10. oktobra 1932. je zadruga izplačala prvo posmrtnino v znesku 2070 Din. V mesecu novembru so morali plačati zato zadrugniki prispevek za drugi smrtni slučaj. Od tedaj pa do danes ni bilo nobenega smrtnega primera med zavarovanci.

Načelstvo se je shajalo na seje vsak mesec in reševalo interne zadrugne zadeve. Predvsem je razmotiralo, kako bi vzbudilo med učiteljstvom večje zanimanje za Samopomoč. Dasi so bili vsi učitelji(-ce) očetje in matere opozorjeni s posebnim dopisom na zadrugo, je bil odziv doslej zelo majhen. V »Učit. tovarišu« je izšel o namenu in pomenu Samopomoči učiteljskih otrok daljši članek in več krajsih notic. Zdi pa se, da se učiteljstvo za stanovske ustanove premalo zanima in takih člankov in notic po večini sploh ne bere.

Iz vprašanj, ki prihajajo prav pogosto od strani članstva na zadrugo, se razvidi, da to niti ni proučilo pravil. Ta vprašanja povzročajo zadrugi samo nepotrebne stroške, zakaj vprašanja vsa so pojasnjena v pravilih.

Da bi dosegel porast članstva in zavarovancev, se je obrnil načelnik tudi osebno do tovarišev v raznih srezih s prošnjo, da bi z osebno agitacijo pritegnili čim več učiteljev in učiteljic očetov in mater v Samopomoč. Njegovo prizadevanje žal ni rodilo uspeha. Zadrugniki bi morali vršiti že sami iz lastnega nagiba reklamo med učitelji starši, da bi dosegla zadruga čim višje število zavarovancev, ker je to v interesu vsakega zadruginega člana. Prav pogosto pa se oglašajo učitelji, ki imajo otroke v starosti nad 10 let. Teh načelstvo ne more sprejeti, ker to zabranjuje § 4. a zadrugnih pravil.

Sekcija JUU si mnogo prizadeva, da bi dvignila med učiteljstvom zanimanje za zadrugo. Njeni zastopniki, ki se udeležujejo

zborovanj sreskih društev, uporabijo vsako priliko, da predložijo učiteljsstvu velik pomen naše zadruge za posameznike in za stan. Ravno tako opozarja vodstvo sekcije na zadruge tudi na vseh predsedniških zborovanjih. Za vse reklamne novice so nam predali »Učit. tov.« vedno na razpolago. Načelstvo Samopomoči učiteljskih otrok čuti zato prijetno dolžnost za naklonjenost in vsestransko oporo in podporo izreči vodstvu stanovske organizacije svojo najpriskrnejšo zahvalo.

V današnjih težkih časih so nam ustanove kot je naša Samopomoč nujno potrebne. Nihče naj ne misli, da je že storil svojo dolžnost do otroka, ako ga je dal v šolo. Treba mu je pomagati tudi ob vstopu v poklic. Ker naš stan ni tako situiran, da bi mogel učitelj s primernim zneskom podpreti v življenje vstopajočega otroka, si moramo pomagati z vzajemno pomočjo. Ta cilj ima naša zadruga.

Končno prosimo načelnik v svojem poročilu nasvetov, kaj naj zadruga ukrene, da doseže čim večji razmah in porast.

Računski zaključek za leto 1932.

Ker je občni zbor sklenil, da se vrši debata o poročilu načelnika po podanem poročilu nadzorstva, preide načelnik k drugi točki dnevnega reda in prosi tov. Dorčeta Koča, da poda svoje poročilo o računskem zaključku za leto 1932.

Iz poročila je razvidno, da so znašali prejemki Din 80.834'02
izdatki pa „ 80.834'02
Prometa je torej bilo Din 161.668'04

Iz računa zgube in dobička vidimo, da so znašale:

Posmrtnine	Din 2.086'25
Pisarniške potrebščine	„ 635'64
Predplačila prispevkov	„ 220'—
Odpisi premij	„ 554'—
Čisti dobiček	„ 4.901'59

Vseh izdatkov Din 8.397'48

Zadruga pa je prejela:
Zavarovalnih prispevkov Din 5.527'—
Obresti „ 2.436'48
Dolžniki „ 434'—

Prejemkov je torej bilo Din 8.397'48

Bilanca.

Aktiva:	
Gotovina v blagajni	Din 276'50
Naložbeni denar	„ 54.437'74
Dolžniki	„ 434'—
Deleži pri Zvezi	„ 100'—
Premični inventar	„ 3.139'—

Prejemkov je torej bilo Din 58.387'24

Pasiva:	
Deleži članov	Din 1.240'—
Rezerva za podporo	„ 52.025'65
Predplačila prispevkov	„ 220'—
Čisti dobiček	„ 4.901'59

Skupno Din 58.387'24

Načelnik otvori nato debato k poročilu načelnika in k računskemu zaključku.

Tov. Zor Miroslav meni, da bi bilo potrebno, da bi si zadruga pridobila na področju vsakega sres. društva svojega poverjenika, ki bi skrbel za reklamo. Najuspešnejša je vedno osebna agitacija.

Tov. Dimnik Ivan in Skulj Andrej predlagata, naj si oskrbi zadruga še enkrat točen seznam vseh učiteljev in učiteljic staršev in naj razpošlje na njihove naslove s kratkim informativnim dopisom vsem tudi pristopnice.

Zaradi olajšanja pristopa bi bilo primerno dovoliti priglasenim članom po želji tudi plačevanje sprejemnih pristojbin v obrokih.

Albert Širok:

Pogovor z Ribičičem

Dobiti Ribičiča za daljši razgovor je nemogoče. Vedno ima polne roke dela. Zjutraj je v uradu na banski upravi, popoldne ga srečaš v tiskarni, v Mladinski matici ali na sekciji. Kasneje je v radiostudiju. Zvečer ima dve, tri seje, ali pa mora hiteti h generalni vaji v gledališče. V uradu — stranka za stranko in medtem pa poje še neprestano telefon.

Kdaj pregleduje predavanja, kdaj pripravlja poročila za šolski radio, kdaj piše članke in knjige, je sploh skrivnost.

V tej stiski za čas se je vrnil najin pogovor stoji in pretrgoma. Na hodniku tako rekoč in na cesti.

Kako si zadovoljen z letošnjimi publikacijami Mladinske matice? — Zadovoljen! — je odvrnil Ribičič smehljaje. — Ena knjiga izpopolnjuje drugo. Mislim, da še nismo imeli tako pestrih publikacij kot letos.

Po končani razpravi daje načelnik tovariš Lavrič poročilo načelnika in računski zaključek na glasovanje. Oboje je soglasno sprejeto.

Predlogi.

Do stavljenega roka načelstvo ni prejelo nobenega predloga. Pač pa je staval tov. Zor na obnem zboru sledeči predlog:

Zavarovanci naj se sprejemajo do 18. leta starosti. Da pa ne bodo ostali člani oškodovani, se vsakemu nad 10 let staremu na-

novu sprejetemu zavarovancu izplača v primeru doživljene podpora šole 11 let po sprejemu v zavarovanje. Tako bi ne bili zavarovanci, ki so vstopili do 10. leta, prav nič oškodovani.

Predlog pride v razpravo na naslednjem obnem zboru.

Ker je dnevni red izčrpan, se zahvali tov. Lavrič vsem pričujočim za udeležbo in zaključil občni zbor.

Kumelj Metod, zapisnikar.

Za mladinski časopis

Nekaj misli ob štiriletiki »Našega roda«, — stov. — Pomanjkanje življenjske

Podjetni Čehi. Hipertrofija mladinskih liresničnosti. — Za preusmeritev!

Slučajno sem dobil v roke češki mladinski časopis »Mlady svet«, ki ga izdaja že 4. leto »Statni nakladateljstva« v Pragi, torej državna založba! List izhaja v prikupljivem časopisnem formatu vsak tork na 4 straneh. Prinaša izbrano novinarsko gradivo, primerne mladini srednje in višje starostne stopnje: poleg zanimivih tedenskih novosti tudi podlistek, tehnično, zdravstveno, sportno, ugan-karsko in šahovsko rubriko, vse garnirano s prikupnimi ilustracijami. List je razširjen po vseh šolah in sijajno služi šolskemu delu v smislu sodobnega pedag. gibanja. Na lanskem svetovnem pedagoškem kongresu v Nizzi so — po izjavah udeležencev tov. B. — Čehi baš s svojim mladim časnikom vzbujali največ zanimanja, kar mi je tem bolj razumljivo, ker n. pr. na mednarodnih kongresih in razstavah l. 1928./29. v Berlinu, Lipskem in na Dunaju nismo mogli med nešteti beletističnimi mlad. listi zaslediti niti enega mladinskega časopisa. Veseliti nas mora, da je bratska CSR v tem oziru prebila led in dokazala, da razumeva težnje sedanosti.

Za naše razmere stvar ni nova! Zaželen je bila že v letih, ko smo z največjo vnemo dvigali prapor šolske reforme v Sloveniji. Tov. J. Dolgan se je v »Popotniku« 1928./29. št. 5 obširno bavil s problemom, na vseh treh samoozrazevalnih tečajih 1927.—29. smo v debatah izražali nebroj misli in že takrat je učiteljsstvo po večini bilo za časopis, ki bi podpiral šolsko delo v smislu moderne šole. Pa je prišlo drugače!

Živo se spominjam na širšo sejo Mladinske matice v Ljubljani dne 29. junija 1929., ko je bila pod preds. tov. Lužarja v razpravi ustanovitve »mladinskega lista«. Ožji odbor je predložil načrt za »Naš rod«, kakršen je danes. Zadeva časopisa ni prišla v razpravo, ker je večina izrazila potrebo po beletističnem listu. Pač pa je bilo sklenjeno, da bo novi list vneto podpiral sodobna pedagoška stremjenja s tem, da bo prinašal snovno strnjene številke, primerne za razredno štivo. Od takrat ideja mladinskega časopisa ni nikogar več vznemirjala. Vsi smo se vdali v usodo in sprejemali, kar nam je pač serviral »Naš rod«.

Letos zaključuje »Naš rod« svojo — »štriletko«. Nedvomno z uspehi, kakršne še ni doživel noben slovenski list za mladino. Priznati moramo uredništvu vso dobro voljo, da zadovolji čitatelje: mlade in stare. Pa se vendar že vsa leta pojavljajo od raznih strani upravičeni in neupravičeni glasovi, ki iznašajo najrazličnejše nedostatke. Toda bodimo pravični: »Naš rod« je kot beletistični mladinski list izpolnil svoje obljube!

V kolikor pa je »Naš rod« mogel podpreti šolsko dečo v osnovni šoli, naj pojasni primer iz prakse: Slučajno sem stopal z istimi učenci od 1. šol. leta dalje — sporedno s takrat na novo izhajajočim »Našim rodom« tako, da sem v 4. razredu zaključil tudi štriletko »Našega roda«. O prvem navdušenju elementarcev sem svojčas poročal v »Popotniku«. Skozi 2 leti so vsi učenci v razredu bili redni naročniki, čeprav je list vseboval le malo primerne štiva. Najprivlačnejši za nižjo stopnjo so bili pač slikopis, sestavki, pra-

vi podporniki smiselnega čitanja. Na srednji stopnji je pričelo število naročnikov nepričakovano padati: od 100% v teku 2 let na 38%! Tudi tu ni mogla deca najti vsega onega, kar bi si želela. Pač pa se je list po mnenju tovarišev dobro obnesel za višjo stopnjo, ki je prišla v vsakem pogledu na svoj račun. Torej je list vsakdanje čitanke mogel le deloma izpopolniti in le tuintam je posiljal žarek veselja iz »Našega roda« tudi onim mlajšim in srednjim . . .

Je v tej neenotnosti kos tragike in to tem bolj, ko imamo danes že ducat slovenskih mladinskih listov, ki jim je mladinoslovje še neznana in neupoštevana veda. Iz teh vidikov je reforma listov nujno potrebna. Če je izdajatelj in založnik res pri srcu slovenskega mladina, potem bodo morali v mladinski beletistiki najti pota, ki bodo mogla doseči mladino vseh starostnih dob. Je pa še aktualna druga plat mlad. štiva!

Izkušnje kažejo, da mladina, ki je navezana samo na literarne vrednote, ne doživlja onega resničnega življenja, ki valovi zunaj šole. Spontano prime za očetoč časopis in slastno požira razne »senzacije«. V 4. šol. letu sem napravil statistiko 43 učencev delavskih staršev. Kaže mi sledeče: 16 dečkov čita dnevnik redno vsak dan, 8 jih čita delavski tednik, 3 poslušajo tedensko, ko starši doma glasno čitajo časnike. Roditelji so me ponovno spraševali, če naj otroci čitajo časopise. Nič ne bi imel proti, če bi današnja žurnalistika pravilno vršila svojo nalogo! Priporočal sem staršem, da sami izberejo posebne zanimivosti iz časopisja, zlasti mlad. priloge in nanje opo-

zorijo deco, da jih čita. Krvoločnosti in opolzkosti naj molče preidejo, naj pa nikar ne prepovedujejo časnikov, kajti prepovedan sad je še mnogo vabljeviši. Pomagal sem si tudi na ta način, da vsak dan v šoli posvetim nekaj minut svetovnim novicam. Reči moram, da so to oni dnevni trenutki, ki se jih deca najbolj veseli. In ko sem pred dnevi pokazal v razredu češki otroški časopis, ni bilo želj po slovenskem mladinskem časopisu nič manj kot pred 4 leti za »Naš rod«. Sami so ugotovili, da je to »neka imenitnega«. Seveda — prave časopise imajo do sedaj samo — odrasli. In naenkrat: pravi pravcati časnik za — deco?!

Svetovno časovno dogajanje je bistven del modernega pouka. Če bi, danes, ko je časopisje razširjeno, že v vsaki gorski vasi, tega ne vpoštevali, bi bili na napačni poti! V šoli »obravnavamo« podrobno dogodek starih vekov, za sodobno življenje in bitje pa nimamo besede! Nešteto imamo sentimentalnih literarnih vzorov, nimamo pa še možnosti, da nudimo deci primere sodobnega resničnega življenja.

Blagor češki deci, ki ji je že skozi 3 leta dostopno življenjsko valovanje v prikupni obliki »Mladega sveta«!

Bolj kot pred leti mora stopiti problem mladinskega časnika pred nas danes, ko je načelo »Iz življenja za življenje!« po naših šolah splošno uveljavljeno. Podrobno bo treba premotriti, v koliko uspehi literarne smeri »Našega roda« odtehtajo potrebe in želje naše mladine. Ob končanem 4. letniku poskrbimo, da se točno ugotovijo potrebe in možnosti preokreta našega mladinskega lista v potrebnejšo novinarsko smer! Prepričan sem, da ne bo slovenskega učitelja, ki ne bi bil prepričan o nujni preusmeritvi, kakor hitro bo pregledal krasno urejen češki tednik. (Pri nas morda polmeseničnik.)

»Mladinski matici« in sekciji JUU pripada važna uloga, da podvzame vse potrebno za uresničitev mladinskega časopisa! Naj bodo idealni instituciji »M. M.« s preusmeritvijo usojeni še srečnejši dnevi, s tem pa slovenski mladini: sodobna vzgoja s širokim pogledom v svet!

P. S.: Misli za preusmeritev »Našega roda« je soglasno sprejelo uč. društvo JUU za Maribor desni breg na zborovanju dne 10. junija 1933. in je sestavilo tozadevne predloge za letošnjo skupščino.

E. Vranc, Maribor.

Splošne vesti

BLAZNOST ALI KAJ?

V »Učiteljskem tovarišu« z dne 18. maja t. l., štev. 38, beremo, da sta razpisani dve učiteljski mesti v srezu Dolnja Lendava in sicer na šoli v Dolgi vasi in na šoli v Dolnji Lendavi. Za obe službi je pogoj, da prosilec zna poleg državnega jezika tudi madžarski jezik. Odkar stoji Jugoslavija, se še to ni zgodilo, razen pri razpisu učiteljskih mest na manjšinskih šolah. Manjšinska šola pa že več let ne obstoja, ne v Dolnji Lendavi in ne v Dolgi vasi. Že samo ta razpis pomeni klopoto vsemu nacionalnemu delu naših društev v Dolnji Lendavi, predvsem pa delovanju Narodne Odrbane.

Ta razpis ne pomeni nič drugega, kakor da je dana možnost madžarskim učiteljem, ki so bili premeščeni iz Prekmurja, kompetirati nazaj na madžarsko mejo v Prekmurju.

Ta razpis je v vseh nacionalnih krogih v Dolnji Lendavi izzval veliko ogorčenje, posebno ker se je opazilo, da so tudi nasprotniki vedeli za ta razpis in se sedaj nacionalnim delavcem direktno rogajo. Namesto da bi se gledalo na to, da se mladina, v kolikor še ne zna, priučiti državnega jezika, pa se hoče s tem umetno držati staro madžarizacijo. Ne glede na to pa je na vsaki izmed teh šol že po ena učna moč, ki zna madžarski. Zakaj

zopet ta popustljivost, zakaj zopet ta hlapčevska gesta napram oholim Madžarom?

Z upr. bedastim nastopom kompetentnih faktorjev in popustljivostjo naših organov smo prišli tako daleč, da so pred 14 dnevi šli domačini demonstrativno preko meje k birmi na Madžarsko, in to kar v trumah in še celo z duhovščino. Bili so vmes takšni, ki pred oblastmi zatrjujejo, da so bili dobrovoljci za Prekmurje in sedaj še pride ta absurdnost, da hočejo namestiti stare madžarske učitelje zopet na ogroženi meji, namesto da bi se namerščali naši mladi nacionalni in kulturni delavci, katerih čaka več sto na službo. Tako pa dajemo priliko, sedaj po 15 letih, priti nazaj na te velevažne postojanke ob mejo Madžaronom, ki so že itak toliko škodovali naši nacionalni stvari, ker se jih je pustilo tako dolgo na meji.

Kakor slišimo, bo Narodna Odrbana v Dolnji Lendavi podvzela potrebne korake, na drugi strani pa skušala tudi pomiriti našo nacionalno javnost, kajti razburjenje in ogorčenje radi naše popustljivosti je tako vsestransko, da bo narod segel po samopomoči, zato upamo, da se zgoraj navedeni razpis ne bo izvršil v škodo naših ogroženih interesov na madžarski meji.

Gornje je objavil »Pohod« v 23. štev. dne 10. junija 1933.

naše države. Tako dobimo v Kresnicah članke o Prekmurju, o Makedoniji in o našem morju. Važnosti morja se vsi le še premalo zavedamo.

Tudi naših izseljencev in naših zaslužnih bratov v Primorju so se spomnile letošnje Kresnice.

— Kakšne načrte imaš za novi letnik Našega roda? —

— V bistvu se ne izpremeni mnogo. Na željo mnogih se uvede zopet glasbena priloga in morda dobi list tudi par novih rubrik.

»Naš rod« izide v novi okusni opremi Milka Bambica, ki poskrbi vsaki številki tudi novo naslovno stran. Po predloženih skicah sklepam, da bo ta oprema zelo ugajala naši mladini.

Prijetna novost bo tudi Cicibanov rod, ki izide najbrž kot priloga za naše najmlajše v 3 barvnem tisku. Seveda bo to možno le v primeru, da naklada ne pade in če dobi uprava potrebna zagotovila, da ne bo število naročnikov nihalo od številke do številke kot se je dogajalo prejšnja leta.

— Kaj pa glede sotrudnikov? —

— Krog sotrudnikov mislim še pomnožiti. Kot nova osebnost nastopi v »Našem rodu« z glavno povestjo, ki se bo nadaljevala skozi ves letnik, Kristina Hafnerjeva z zanimivo napeto povestjo »Šimetov Lipe«. Dejane povesti se vrši vse v naših krajih in izzveni v pravo pesem planin.

— Kaj pa praviš na očitke, ki so padli na nekem zborovanju glede protežiranja nekaterih sotrudnikov? —

— Kaj naj rečem, — je odgovoril Ribičič skoro veselo. — Čul sem že toliko očitkov, da mi tudi novi ne kalijo več spanja. Kazalo sam odgovarja tem ljudem dovolj glasno. Niti en sotrudnik ni zastopan več kot s štirimi pri-

spevki. Nimam torej par ljubljencev krog sebe. Samo v tem letniku je sodelovalo okoli 50 pesnikov in pisateljev ter 20 ilustratorjev. O enoličnosti in premajhnosti barvitosti prispevkov pri tem številu sotrudnikov lahko govorijo samo barvoslepi ljudje.

— Mnogi se potegujejo za to, da bi se izpremenil Naš rod v šolski list.

— Ne verjamem, da bi bilo to mogoče — je prekinil Ribičič. Samo povej mi, za kateri razred naj bi se izdal ta list? Za vse? Vidíš, da je smešno! Sicer pa se bo v tem pogledu razvnela debata na banovinskih skupščini, kjer bom zastopal svoje stališče. Naš rod ni izključno beletističen mesečnik, a da bi beletrija morala igrati ulogo pepelke v njem, tega ne bi trpel. Če se postavi skupščina na to stališče, si bo pač morala zbrati tudi drugega urednika.

— Ali bi mi hotel še kaj povedati o nadaljnjem programu Mladinske matice? —

— V kratkem času se je razvila Mladinska matica v največjo našo mladinsko založništvo. Program, ki si ga je postavila pred leti, je zanj že pretesen. Druga založništva izdajajo vedno manj mladini, knjig, kulturne potrebe naših stalnih mladinskih čitateljev pa so vedno večje. Mislim, da je prav zdaj ugoden čas, da pokažemo svojo podjetnost. Mladinska matica naj bi svoj program razširila, da bi izdala namesto dveh, recimo 5 in kasneje tudi več knjig v izrednih publikacijah. Če se obveže vsaka šola, da odkupi ali razproda toliko izvodov knjig, kolikor razredov ima, pa se da naš načrt z lahkoto uresničiti. Mladinska matica bi postala tako v kratkem mogočno založništvo in prepričan sem, da bi tudi naše mladinsko slovstvo bohotno vzcvetelo kot še nikdar. —

Razpis prostih učiteljskih službenih mest je prejel »Učiteljski tovariš« za objavo od prosvetne uprave. Enak razpis so objavili tudi drugi listi, med njimi »Narodna prosveta« s pripisom: K. O. N. broj 36.497. — Iz kancelarije Odeljenja za osnovnu nastavu Ministarstva prosvete, 26. maja 1933. godine u Beogradu. — V tem razpisu stoji pri nekaterih šolah v dolnjelendavskem srezu nastopni dostavek: nastavni jezik državni in madžarski. — Očitek blaznosti torej ne zadene »Učiteljski tovariš«.

— Gospodinjski tečaj za učiteljice na dr. Krekovi mešč.-gosp. šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične 3. julija t. l. in traja do 28. julija 1933.

— Maturantke državnega ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1927.—1928. vabim, da proslavimo petletnico naše mature. Predloge glede časa in kraja pošljite takoj na: Natašo Zupančič, Tomišelj, p. Ig-Studenec pri Ljubljani.

— Maturantkinje 1. 1918. drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani po 15 letih na svidenje dne 4. julija v Ljubljani! Pošljite, prosim, prijave in event. predloge za čas in kraj sestanka. — Mina Selan, Ljubljana, Poljanska c. 15 — VII.

— Maturanti iz 1. 1903., ki ste položili ta izpit v Kopru, oglasite se čimprej. Praznovali smo le 10 letnico mature, 20 letnico smo preložili v nadi na boljše čase. Ne odlagajmo še 30 letnice. Določite dan, kraj in način praznovanja. Mogoče bi se zbrali o velikih počitnicah v Novem mestu. Kaj pa ob kongresu JUU ali drugače. Obnovimo stike. Pišite na naslov Anton Mervič, upravitelj meščan. šole, Novo mesto.

— Maturantkinje 1. 1913. učiteljskega šol. sester v Mariboru! Kakor dogovorjeno, se letos sestanemo. Predlagajte, prosim, kraj in čas sestanka. Najlepše bi bilo začetkom julija v Mariboru. Na svidenje! — Ant. Vaupot, učit. Slovenjgradec.

— Maturantkinje mariborskega moškega učiteljskega iz 1. 1923. se snidemo dne 2. julija ob 14. uri pri Unionu v Mariboru, skupaj s tovariši iz vzporednega letnika. — Olga Šijanec, Ormož.

— V članku »Učitelji poborniki treznosti« v 41. številu, 3. kol., 4. odst. 8. vrsta stoji: do pijanstva, namesto do abstinence. — Popravljamo radi reda v gotovosti, da je vsak to že sam storil ob čitanju.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

— Ljubljansko učiteljstvo opozarjamo, da se vrši 21. junija t. l. v dvorani sokolskega doma na Taboru ob 8. uri zvečer spominska svečanost za pokojnim narodnim borcem Vekoslavom Spinčičem. Prosimo p. n. učiteljstvo za obilno udeležbo.

— Neguj svoje zobe! Knjižica s tem naslovom je bila poslana na vse osnovne šole dravske banovine. Knjižica je razposlal Centralni šolski ambulatorij, ki nas naproša sporočiti: Vsi šolski upravitelji naj pošljejo denar za prodane izvide kuratoriju Centralnega šol. ambulatorija v Ljubljani. Neprodane izvide naj obdržijo in jih skušajo razprodati v začetku prihodnjega šolskega leta.

— Kako bi bilo pri nas? Ravnatelj Vsenarodne Esperantske Organizacije Hans Jakob iz Ženeve, ki se je udeležil VI. jugoslovanskega esperantskega kongresa v Beogradu, nam je pravil, da so v Švici nameravali državnim uradnikom znižati plače. Dali so to na glasovanje. Ljudstvo je glasovalo proti znižanju plač. Ako državni uradnik nima denarja, tudi ne more nič kupiti in ljudstvo ima le škodo. Se vidi, da je švicarski narod politično na visoki stopnji.

— Sekcija učiteljev-esperantistov. O binokstnih praznikih se je vršil v Beogradu VI. jugoslovanskega esperantskega kongres. Ker je bilo navzočih tudi lepo število učiteljev(ic), se je osnovala posebna sekcija v okviru esperantske lige. Sekciji načeluje Golobič Peter, šol. upr. na Primorskem pri Litiji. Namen te sekcije je, propagirati esperanto v učiteljskih vrstah in stopiti v stik z inozemskimi učit. društvi. Na prihodnjem kongresu, ki se bo vršil v Osijeku, bo imela sekcija občni zbor. G. P.

Osebnostne zadeve

—i Napredovali so učitelji (-ice): v VII. skupino: Dolinar Elvira iz Velike doline, Miklavč Anton iz Brezovce, Droč Hortenzija iz Jarenine, Zdošek Marija od Sv. Jurija, Iglič Marija iz Bizelskega, Ivančič Josipina iz St. Vida pri Stični, Jarnovič Ivan iz Ligojne, Likar Helena iz Ljubljane, Resman Rado iz Stogovce, Stefančič Rudolf iz Salovce, Zalar Marija iz Metlike, Uhlir Marija iz Sodražice, Zagar Marija iz Brežic, Završnik Antonija iz Vrhnik, Šumperer Ivan iz Stare cerkve, Benedičič Franja iz Železnikov, Guna Marija iz Zagorja ob Savi, Kolarič Josip iz Centbe, Drassal Marjeta iz Slivnice, Kalan Bogomila iz Majšperka, Mazlu Alfonz iz Brega pri Ptuj, Megla Milan iz Sv. Lenarta, Potočnik Antonija iz Spitaliča, Pokorn Danica iz Mošenj, Prestor Nikolaj iz Mošenj, Prijatelj Josip iz Velikih Lašč, Planinšek Pavla iz Ljubljane, Perič Cirila iz Ljubljane, Obersnu Petra iz Vrhnik, Čerček Zora iz Marenberga, Engelsberger Viktor iz Borovnice, Hrovat Valerija iz Komende, Hočevar Marija iz Velikih Lašč, Cirman Marija iz Dobove, Colja Alojzij

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

iz Bele cerkve, Ferik Bogomir iz Sv. Miklavža, Flego Marija iz Viča, Kašpar Franc iz Dobrovce, Schein Štefan iz Jezera, Vončina Majda iz Dolenje vasi, Faganel Leopoldina iz Studenca, Filipič Gabrijela iz Preserja, Antolovič Cirila iz Dobove, Kramar Franc iz Škalskih Cirkovce, Stumpf Ludvik iz Sv. Antona, Smeh Leopold iz Smarja pri Jelšah, Jenko Ljudmila iz Mirne, Jan Marija iz Preserja, Ložar Marija iz Velikega Grabna, Lasič Franc iz Kranja, Šinogoj Rozalija iz Logatca, Štibler Julija iz Serdice, Štraus Marija iz Rajhenburga, Valentič Angela iz Frama, Vidmar Ferdinand od Sv. Lenarta, Uršič Berta iz Metlike, Vardjan Marija iz Semiča, Zukovec Fran iz Šmihela, Serajnik Angela iz Dovja, Bertonec Elizabeta iz Kovorja, Ronča Marija iz Sevnice, Gorup Ernestina iz Sv. Florijana, Kunstler Angela iz Polšnika, Kavčič Franc iz Šmartna, Kavčič Rudolf iz Vinice, Malešič Janko iz Škocijana, Počkaj Leopoldina iz Ksaverja, Podgoršek Amalija iz Konjic, Pečnik Marija iz Brežic, Petkovšek Marija iz Vrhnik, Pojbič Gizela iz Zg. Slavečev, Paulšek Marija iz Rač, Novak Julij iz Trbovelj-Vod, Perko Josipina iz Livolda, Hvatat Franjo iz Krtine, Högl Friderik iz Mozlja, Horvat Olga iz

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Trbovelj-Vod, Cirman Ana iz Zirov, Res Marija, zabavilja iz Toplice, Jagodič Fr. iz Trbovelj, Kanceler Julija iz Ptuja, Jurčec Iv. iz Sv. Katarine, Košenina Vladimir iz Sv. Lenarta, Klopčič Marta iz Maribora, Skender Oton iz Kor. Bele, Mikulič Ida iz Globokega, Perme Josipina iz Hotiča, Plavšak Marta iz Trbovelj, Pristav Marija in Anton iz Borovnice, Jurančič Leopoldina od Sv. Marka, Zidar Verena od Sv. Vida, Lukman Verena iz Jesenic, Groznik Josip iz Hrastnika, Gabrovšek Gabrijela iz Hotederšice, Zalar Josip iz Metlike, Jarc Angela in Franc iz St. Janža, Jenko Marija iz Rateč, Kotnik Vilgoj iz Lehna, Mihev Marija iz Podpece, Hočevar Marija iz Studencev, Azarov Mihaela iz Kranjske gore, Janežič Gabrijel iz Kočevja, Šuler Kristina iz Trbovelj, Živic Gabrijela iz Globokega, Suligoj Avgust iz Trbovelj-Vod, Furlani Leopold iz Velenja, Frölich Vida iz Hrastnika, Haler Pavla iz Dola, Oražem Marija iz Ribnice, Zor Miroslav iz Sv. Petra, Zidar Milovan iz Lemberka;

v VIII. skupino: Kuhar Vida iz Kotelj, Velkavrh Kristina iz Zažarja, Nagode Katarina iz Marenberga, Brenčič Marija iz Središča, Čekada Marija iz Žitečke vasi, Košar Ivana iz Frankolovega;

v IX. skupino: Firm Štefaniya iz Makol, Češnik Ernestina iz Sv. Štefana, Štes Mira iz Sv. Jakoba, Cvetko Vladimir iz Vuzenice, Ogorelec Marija iz Gor. Radgone, Burger Mihaela iz Hajdine, Černigoi Danila iz Limbuša, Posega Marija iz Središča, Rus Ana iz Tijn, Borko Fran iz Križevce, Klemenčič Marija iz Gor. Radgone, Macjus Nada iz Maribora, Kozar Ana iz Sv. Florjana, Knafelc Alojzij iz Markovce, Kos Frančiška iz Markovce, Kralj Zorislav iz Lokavce, Juračević Ljuba iz Semiča, Pavlin Franc iz Mošenj.

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljski dom v Mariboru — učiteljski. Tudi naš Učiteljski dom v Mariboru je zaključil svoje prvo poslovno leto. Tudi njemu ni bilo lahko v današnjih težkih prilikah. Saj je bilo leto vsestranskih izkušenj. Kljub temu je v vztrajnem in smotrenim delom premagal vse težkoče in zre danes s polnim zaupanjem v bodočnost.

Odbor smatra za svojo dolžnost, da vsaj kratko obvesti predvsem učiteljstvo mariborskega okrožja, ki je v prvi vrsti omogočilo ustvaritev našega doma.

Dom v tekočem letu ni bil polno zaseden. Prostora je za 35 dijakov, a v njem je bilo

13—16 gojencev i. s. 9 učiteljskih sinov, ostali pa drugih. Vzroki so različni:

1. Dom se je vsled raznih zaprek mogel otvoriti šele prve dni šolskega leta. Mnogi sploh niso verjeli, da bo prišlo že v tem šolskem letu do otvoritve.

2. Rajoniranje sprejema v srednje šole. Več prijavljenih ni bilo radi tega sprejetih v mariborske učne zavode.

3. Premalo zaupanja učiteljstva v lastno novo institucijo.

4. Nekaterim se je zdelo preskrbnina Din 500 — previsoka.

Iz raznih vzrokov je bilo za prvo leto morda celo dobro, da ni bilo polne zasedbe. Zbralo se je tem več izkušenj. Saj iz malega raste veliko. Razen tega je imel dom še prostora, da je lahko prenočevalo v njem učiteljstvo. Do konca aprila t. l. je imelo v njem 81 oseb 288 prenočin. Učiteljstvo, ki je posetilo naš dom, se je pohvalno izrazilo o udobnosti in poslovanju doma.

Naš dom je tudi o počitnicah učiteljstvu in njegovemu sorodstvu na razpolago za krajše ali daljše bivanje. Posebno ugodno lego ima za tiste, ki hočejo uživati kopeli na Mariborskem otoku. Da zamoremo prostor v domu rezervirati, želimo pismenih prijav.

Seveda je pa potrebno, da že sedaj mislimo na prihodnje šolsko leto. Zato se obračamo na Vas, tovariši in tovarišice, s sledečo prošnjo:

Učiteljski sinovi, ki študirajo v Mariboru, spadajo v Učiteljski dom. V prvi vrsti tem je namenjen dom. V drugi vrsti pridejo v poštev sinovi učiteljskih sorodnikov in v tretji, kolikor dopušča prostor, izmed ostalih dajatev.

Preskrbnina znaša za učitelje Din 500 — mesečno, za ostale pa Din 550 —. Poleg preskrbnine ni nikakih drugih rednih dajatev.

Opozarjamo, da bo letos vsak dijak, ki stanuje v našem domu, sprejet v mariborske srednje šole, pa naj bo iz kateregakoli okoliša, ker je kr. banska uprava za gojence našega doma odredila nerajoniranje.

Sprejemni izpiti za srednje šole bodo letos samo meseca junija in ne začetkom šolskega leta. Sprejemamo tudi učence osnovnih šol.

S prihodnjim šolskim letom bomo nastavili za prefekta v domu g. profesorja. Tudi glasbo bo mogoče gojiti v večji meri, če bo dovolj reflektantov.

Pač pa je izključeno, da bi mogli sprejemati tudi dijakinje, dokler ne pridobimo še kega sosednega poslopja.

Prijave za prihodnje šolsko leto blagovoliite nasloviti na Penzjonat Učiteljskega doma v Mariboru, Kosarjeva 41. Od tam dobite podroben prospekt.

Vsekakor pa prosimo, da dospejo prijave najkasneje do 10. julija. Za pozneje dospele prijave ne moremo jamčiti sprejema, ker se že sedaj oglašajo, ter je letos pričakovati, da bo dom polno zaseden, ali pa bo celo še zmanjkalo prostora.

V Mariboru, dne 11. junija 1933.

Odbor.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

—g Učit. dom v Mariboru je prejel 40 Din od preplačila pristnih prileških gibanic, s katerimi je postregla ga. Klemenčičeva upokojenemu učiteljstvu pri rednem mesečnem sestanku 8. junija v Pobrežju. 28425 Din pa je zbralo učiteljstvo po zborovanju sres. uč. društva Maribor desni breg 10. junija v Framu, ko se je poslavljalo od svojega priljubljenega nadzornika tov. Koropca. Iskrena hvala! Posnemajte!

—g Članom Uč. samopomoči. O velikih počitnicah v zadnjih letih nam je pošta vračala cele kupe pismen za naše člane, katerim ni vedela pravega počitniškega naslova. Ti člani so povzročili zadržni upravi dosti več dela in stroškov, obenem so pa napravili nered v odpravnosti. Zato vljudno prosimo, da vsak član pusti pri svojem poštnem uradu svoj počitniški naslov, kamor naj mu pošta odpremlija vse poštno pošiljke. Ne pozabite na nakazila, ker mora uprava v počitnicah prav tako izplačati posmrtnine kakor med šolskim letom. — Za pojasnila v juliju in avgustu t. l. se obračate pismeno na zadruge, osebno zglaševanje samo ob sobotah Vesele in zadovoljne počitnice Vam vsem želi

uprava US.

Mladinska matica

—mm Knjige za ljubljanske šole so se razposlale 13. in 14. t. m. Ostale šole dobijo publikacije v najkrajšem času. Tudi vezane knjige so že na razpolago. Nekaj letnikov »Našega roda« smo vezali s platnicami, kjer so ugank. Šole, ki žele take izvide, naj to posebe omenijo.

—mm Iz uprave. Knjige so dotiskane. Kakor že večkrat omenjeno, jih prejmejo le tisti naročniki, ki so plačali vseh 9 obrokov. Razpošiljanje se bo vršilo na isti način kakor lani in predlanskim, t. j. direktno po pošti, za kraje ob železnici in njihovega poštnega rajona po železnici kot brzovozno blago na šolske upravitelje glavnega kraja. Istotako velja za kraje z avtomobilsko zvezo. Vse tov. upravitelje prosimo, da poskrbe z ozirom ali kako drugače poskrbe za razdelitev knjig njihovega poštnega okraja. Vsi stroški se bodo po sporočilu tako povrnil.

Učiteljski pevski zbor JUU

—p Tovarišice — tovariši! Razposlali smo okrožnice z delovnim programom za počitnice. Roka, ki smo ga stavili za prijavo (10. junij) v zborov in pevovski tečaj se niso držali vsi člani. Zamudnike prosimo, da pošljejo svoje prijave, eventualno opravičila takoj, da moremo pripraviti vse potrebno. Upamo, da ne bo nikogar, ki bi izostal od našega skupnega dela brez tehtnega vzroka, saj se pripravljamo, da zapojemo tovarišem iz vse širne domovine. Dober oddih o počitnicah in na svidenje — odbor.

Šolski radio

—r XXXIV. teden. V torek dne 20. junija bo predavala ob 11. uri 15 minut ga. dr. Šimec Amalija o temi »Ciciban ali Cicifuj«, zdravstveno kramljanje o vsakdanjih rečeh. V četrtek dne 22. junija bo oddajala ob 9. uri I. državna realna gimnazija v Ljubljani »Vi-dovdžansko proslavo« po sledečem snoredu:

1. Pozdravni nagovor. 2. Na Vidov dan; govori prof. Breznik Josip. 3. »Mi.« Melodram. Verzi iz Jenkove Pobratimije in Molitve; deklamirajo šestošolci Benedičič Igor, Oblak Marjan in Marinič Bogomir. 4. a) F. S. Vilhar: Slovenec, Srb, Hrvat; b) K. Mašek: Mlatiči; poje moški oktet. 5. Šolsko leto je pri kraju, juhu! Veder govor sedmošolca Dolenc Matjanka. 6. a) Jednu sam ružu 'mel. Hrvatska narodna. Priredil R. Matz; b) Na v'sokem Obirju. Koroška narodna. Priredil P. Kozina; poje deški oktet. 7. Juš Kozak: Na planine! Pripovedujeta šestošolca Demšar Gojmir in Eypfer Ernest. 8. J. Rahmaninov: Preludij. Igra na klavir sedmošolac Treo Rudolf. 9. a) A. Nedved: Na Straži; b) Ko so fantje proti vasi šli. Narodna. Harmoniziral P. Rančigaj; poje m. zbor. 10. I. Albreht: Mi mladi. Deklamira tretješolac Levart R. 11. a) Vsi so prihajali; b) Na planince. Na orglice igra mladina orkester. 12. P. Kozina: Sindžiriči zveče ta vala. Srbska narodna. b) E. Adamič: Jezdec. c) P. Rančigaj: Otroci štejejo. Poje izbran deški zbor. 13. C. Pregelj: Devojčica ruže brala. Hrvatska narodna. Poje deški zbor. 14. R. Wagner: List iz albuma. Solo za čelo. Igra sedmošolac Šivic Gustav. 15. a) E. Adamič: Nocoj je lep večer. Samospev za bariton. b) F. S. Vilhar: Mornar. Samospev za bariton. Poje sedmošolac Skaberne Ludovik. 16. a) F. S. Vilhar—F. Ferjančič: Planinaria. b) A. Gostinčar—P. Rančigaj: Neka živi Jugoslavija. Poje mešan zbor. 17. D. Jenko: Bože pravde. Pojo vsi dijaki. — Pred oddajo bo spregovoril zaključno besedo predsednik šolskega radia g. profesor Leopold André.

Stanovska organizacija JUJ iz društev:

POROČILA:

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO V ORMOŽU je zborovalo 13. maja 1933. pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba prav dobra: 42 članov, t. j. 70%.

Tovariš predsednik otvori zborovanje ter pozdravi navzoče članstvo, zlati tovariši

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

upokojenec, predavatelj g. inž. Lukmana iz Ljubljane; nadzornika in nove člane: Flajsa, Mihaličeva, Zvanutova in goste tovariše abiturijente, ki čakajo na službe. V imenu domačinov izreče prisrčno dobrodošlico tovariš Pinterič.

Z ozirom na okrožnico Mlad. matice so se člani odločno izrekli za to, da se knjige tudi v bodoče izdajajo ob koncu šol. leta, ker se je bati, da bi v drugem primeru število naročnikov padlo. Jako koristno bi bilo, če bi se Naš rod in Mlad. matica ločila, ker bi obe publikaciji pridobili naročnikov; v tem primeru naj bi pa knjige izšle v jeseni.

Predavanja: G. inž. Lukman je zanimivo govoril o vinarstvu, sadjarstvu, kletarstvu in zadrugarstvu. Z dobro izbiro snovi je znal obdržati pozornost zborovalcev do konca svojega predavanja, ki je trajalo skoraj dve uri.

G. ravnatelj Kosi je govoril »O higieni učiteljskega stanu iz spominov na mednarodni kongres za šolsko higieno v Nürnbergu v letu 1903.

Tov. predsednik se je predavateljemah zahvalil za njuna izvajanja.

Prihodnje zborovanje bo 11. junija v Ormožu.

Predsednik: Tajnica:
Milan Megla, s. r. Olga Šijanec, s. r.

+ JUJ — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v Celju dne 8. aprila pri udeležbi 160 članov, t. j. 80%.

1.) Predsednik tov. Gosak je uvodoma poudaril sedaj gotovo nujno in važno nalogo učiteljstva, da širi med ljudstvom jugoslov. in državno miselnost in utrjuje v njem vero v veliko in močno državo. — Pozdravil je pristopivšega tovariša Adolfa Senegačnika iz Nove cerkve. S toplimi besedami se je spomnil umrle ge. Jurkove iz Vojnika, soproge našega tovariša Blaža Jurka in matere tovarišice Jankovičeve ter jima izrekel sožalje, enako tovarišu Gobcu k bratovi smrti. Čestital je k poroki kar trem tovarišicam: Kinclovi, Monarovi in Terčkovi. — Navzoči so tudi

malo poznane narodne pesmi, da ne izginejo v morju pozabnosti. Za vzgled nam je zapel nekaj takih pesmi, ki jih je slišal v svojem služben. kraju (Brusnicah). Za izredno uspešno predavanje se je predavatelju in njegovi vrli pomočnici v imenu poslušalcev zahvalil tov. predsednik. Tovariši in tovarišice, ki se ne udeležujejo zborovanj, ali celo do danes niso čutili potrebe, da se včlanijo v svojem stanovskem društvu ter brezbržno stoje ob strani, med tem ko njihovi stanovski drugi žrtvujejo denar, delo in čas, za materialne koristi vsega stanu, njegov ugled in nadaljnjo izobrazbo, prosimo, naj vprašajo svojo vest za nasvet. Na vseh letošnjih zborovanjih se je obravnavalo po vsem stvarno toliko stanovskih zadev, da jih ne bi smel nihče zamuditi.

Dodatno k predavanju tov. Marinča pripominja tov. Zagorec, da so narodne pesmi bistveni del snujske zbirke snovi domoznastvenega pouka ter jih naj vsak nabiralec uvrsti v to zbirko.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Med slučajnostmi poroča tov. Kržišnik, da so note za pevski zbor pripravljene ter se bo takoj pričelo s pevskega skušnjami.

V svrhu povzdige družabnosti oblubi tov. Pirnat, da bo za prihodnje leto naštudiral eno odrsko delo, da se bo društvo tudi v tem pravcu udejstvovalo.

Sklene se, da bo v bodoče po vsakem zborovanju skupno kosilo, pri katerem bo pevski zbor skrbel za prijetno razvedrilo. Na svidenje pri prihodnjem zborovanju na Trški gori.

Menard Vilko, s. r. Ivanetič Alojzij, s. r.
predsednik. tajnik.

+ JUU ZBOROVANJE ZA SREZ KRŠKO se je vršilo 8. junija 1933. v Boštanju pri Sevnici. Udeležilo se ga je 46 tovarišic in tovarišev.

Predsednik Brezovar Matija pozdravi iskreno vse navzoče, zlasti sres. šol. nadz. tov. L. Levstika in sres. kmet. ref. g. G. Ambroža ter poda izčrpno poročilo o predsedniškem zboru JUU, ki je bil 13. m. m. Navzoči so mu z zanimanjem sledili ter z živahnim pritjevanjem odobrili vse sklepe, katere je povzel zbor. Skrajni čas je, da je izvedena zaščita članstva, izvršen poslovniki za častno razsodišče ter osnutek sprememb in dopolnil z ozirom na nameščanja in premeščanja učiteljskega. Seznanil je prisotne z vsemi došlimi okrožnicami sekcije, o katerih se je razpravljalo in sklepalo.

Jako zanimivo je bilo dalje predavanje sres. kmet. referenta g. Gabrijela Ambroža, ki je podal v svojem poljudnem, obširnem govoru smernice za povzdigo kmetijstva s sodelovanjem učiteljskega in sicer v vseh panogah kmetijstva, opirajoč se na našega zlasti malega kmeta. Svoja izvajanja je podprl z različnimi demonstracijami, za kar je žel globoko zahvalo in priznanje.

Ni manj zanimivo je podal svoje predavanje »O prirodni telovadbi« tov. Lunaček Franc. Temeljito je predelal omenjeno snov, podal nje zgodovino in stremenje od najstarejših časov do sedanjih novodobnih, nujno potrebnih sprememb in zahtev. Žal, da se

niso mogli navzoči spuščati v podrobno debato. To se zgodi pri prihodnjem zborovanju.

Predsednik se je obema predavateljema zahvalil, na kar so bili za banovinsko in glavno skupščino izvoljeni sledeči delegati:

Vanič Janko, šol. upr., Krško; Kabaj Ljudevit, šol. upr., Cerklje ob Krki; za namestnika pa: Matzele Marija, uč. Krško in Fakin Ivan, uč. Boštanj ob Savi.

Sprejetih je bilo 8 predlogov za banovinsko skupščino in sicer v zadevi vsaj ene brezplačne vožnje, nečlanov JUU in mlačnežev, pravnega konzultanta, tožb pri sodiščih, abiturientov vojakov, knjig Mladinske matice, oddaje boljših mest in zaostale članarine JUU.

Končno je tov. Vanič Janko iskreno čestital zavednemu tov. Lj. Kabaju in njegovi družini, da se nahajajo zdravi v naši sredi, da so izšli srečno veliki nevarnosti, ki je zahtevala skoro življenje vseh. Nato je predsednik zaključil nad 4 ure dobro uspelo zborovanje.

M. Brezovar,
preds.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK je zborovalo v soboto dne 3. junija v Zagradcu. Udeležilo se ga je 21 članov, to je 63%.

Namesto obolelega predsednika tov. Mervarja je otvoril in vodil zborovanje podpred.

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

sednik tov. Korenčan iz Šmihela. Pozdravil je vse zborovalce in izrazil obenem iskreno željo, da bi bolni tov. predsednik kmalu okreval.

Razgovor se je vršil o delovanju »Gospodarske poslovalnice«, ki je zelo koristna, zato naj upravitelji vedno naročajo vse potrebščine potom »Gospodarske poslovalnice«.

Predaval je tov. Kimovec iz Smuke: »Naš čas in kmečki mladostnik pa izvenšolsko delo«.

Predavanje je bilo kaj lepo zamišljeno ter vsestransko temeljito obdelano. Predavatelj nam je prikazal kmetijskega mladostnika po izstopu iz šole, njegov psihološki razvoj, njegovo miselnost in čuvstvovanje ter hrepenenje po udejstvovanju. Pokazal je na ogromno polje, kjer se lahko podeželski učitelj udejstvuje izven šole. Zborovalci so sledili predavatelju z velikim zanimanjem ter mu izrekli toplo priznanje in zahvalo. Tovariša predavatelja so naprosili, naj objavi svoj referat v strokovnem listu.

Predlogi: 1. V različne tečaje naj se sprejema predvsem mlajši učitelji iz podeželja. 2. Upravitelji naj dobe za svoje odgovorno in naporno delo nagrado. 3. Uprava velesejma »Ljubljana v jeseni« naj nosi režijske stroške za šolsko vrtnarsko razstavo.

Za »Učit. dom« v Ljubljani je nabral poverjenik tov. Korenčan ob priliki zborovanj 22075 Din.

Rafaella Hrovat, s. r.
t. č. tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — VZHODNI DEL je zborovalo v soboto, 3. junija t. l. v osnovni šoli v Mostah. — Zborovanja se je udeležilo 78 članov ter sreski šolski nadz. Fr. Drnovšek. — Po otvoritvi in pozdravu sres. šol. nadzornika je preds. tov. Kosin seznanil članstvo z dopisi sekcije ter tudi poročal o predsedni-

škem zborovanju dne 13. maja t. l. Daljšo debato je izzval dopis predsedstva sekcije od 29. maja t. l. glede črtanja nekega člana iz članskega seznama.

Končno se je tozadevno iz načelnega stališa z večino glasov izglasoval sledeči predlog — za ban. skupščino:

»Delegat naj zahteva, da se anulira sklep banovinskega razsodišča, ker dasi je bilo razsodišče po pravilih pravilno sestavljeno, je vendar za ta slučaj nemogoče, da bi bili prizadeti člani tudi sodniki v tej zadevi.«

Ostali predlogi za banovinsko skupščino so:

1. Davčna uprava naj izplačuje proračunske prispevke direktno krajevnim šolskim odborom, ne pa preko pristojne občine in to v sorazmerju med šolskim in občinskim proračunom.

2. Državni zvezki naj bi imeli večji format, boljši papir in boljši pivnik ter toliko listov, da bi stalo v njih vsaj deset šolskih nalog. Črtani naj bodo tako, da bodo ustrezali današnjim pedagoškim zahtevam. V lepopisnicah naj odpadejo napisani vzorci. Cena naj se zniža.

3. Kategorizira naj se učni načrt za nižje organizirane šole. Sedanji učni načrt je preobširen in tudi snovno preglobok, posebno za nižje organizirane šole in z ozirom na šole na kmetih.

4. Organizacija naj deluje na to, da se zmanjša število denarnih zbirk. Učiteljstvo rado podpira vsako narodno stvar, ne more pa biti odgovorno, če akcija nima uspeha.

5. Za centralo v Beogradu naj plačuje član le ¼ Din mesečno, mesto sedanjega 1 Din.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

6. Organizacija naj ne vzdržuje izobraževalnih tečajev, pač pa naj jih le propagira in organizira.

7. Organizacija naj deluje na to, da dobi učitelj brezplačno vožnjo po železnica naše države ob velikih počitnicah, da bo spoznal svojo domovino, s čimer bo tudi snov iz zemljepisja zanj nekaj doživetega.

8. Priporočljivo bi bilo, da se izdela film, ki bi predvajal vse zanimivosti naših mest, krajev, tovarn in njih proizvode. (Trboveljski rudnik.)

Na banovinski in drž. skupščini bo zastopal društvo kot delegat tov. Avg. Lulik, ki je bil izbran z večino glasov. — Od članstva je prejel naročilo, da naj glasuje na banovinski skupščini za proračun, ker če bi se tudi dosegel zmanjšanje proračuna za par tisoč dinarjev, bi ne imel posameznik od tega nikakih plačilnih olajšav, če upoštevamo veliko število članstva, delo v vodstvu bi pa bilo s tem zelo oteženo.

Sledilo je kmetijsko predavanje sreskega kmet. ref. g. ing. Mucka, G. predavatelj je vzpodbujal učiteljstvo k sodelovanju s kmetijskimi referenti, saj so cilji in interesi skupni. V združnem delovanju uvidi bodočnost kmetijstva, morda še celo vsega gospodarstva.

Učiteljstvo je g. predavatelju z zadovoljstvom pritrjevalo, naker se mu je tov. predsednik v imenu vseh zahvalil.

Mirko Kosin, s. r. A. Celnar, s. r.,
predsednik. tajnica.

Novosti na knjižnem trgu

—k Kristan Elster: Sadnikova hiša ob ffordu, izdala in založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani v zbirki Ljudske knjižnice. Prevod Ivanke Klemenčičeve. Cena 242 strani obsežne knjige stane broširana 45, vezana 55 Din.

—k Ernest Tiran: Dušica. Risbe izvršil Srčko Pečar. Založil Franc Leskovšek, knjigarna v Celju. Cena broširani knjižici 20 Din. Delce lepo in z vso preprostostjo prikazuje lepoto šole in je polno globoke ljubezni do matere.

—k Ing. Drago Mathanovich: »Elektrotehnika« I. del, izdala in založila v zbirki Kosmos Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. V prvem delu obravnava osnove elektrotehnike, ki tvorijo temelj in električne stroje. Ker je elektrotehnika zelo razširjena, saj že skoraj vsak človek rabi elektriko, je hvale vredno, da smo dobili to delo, ki je pisano priprosto in lahkoumljivo. Knjigi je dodan tudi strokovni električni slovar, kar moramo le pozdraviti in želeči, da se slovarček uveljavi kot oficialna terminologija tehnike jakega toka. Poučno in jako poljudno pisano knjigo priporočamo učiteljstvu v poglabitev te važne gospodarske in kulturne pridobitve. V platno vezana, bogato ilustrišana in okusno opremljena knjiga stane 80 Din.

—k Izšla je 4. številka »Gospodinja«, strokov. glasilo »Zveze gospodinje«. Vsebina: Kmečki domovi. — Vpliv prehrane na zobe. — Vrt v maju. — Praktični nasveti. — Naša prehrana. — Jedilniki. — Recepti. — V društvenih vesteh prinaša poročilo o delu in gibanju naših gospodinj, o sestankih in ekskurzijah. List se naroča pri upravi »Gospodinje«, Prečna ulica 2/I.

—k Boleslav Prus: Faraon II. Iz poljščine prevel France Koblar. Izdala »Jugoslovanska knjigarna« v Ljubljani kot 49. zvezek Ljudske knjižnice. Cena broširani, 298 strani obsežni knjigi je Din 55—, vezani pa Din 65—.

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

UČITELJICA na trirazrednici ob gorenski progi želi zamenjati mesto s tovarišico na večrazrednici. V šoli — 20' od postaje — lepo stanovanje z električno razsvetljavo. Naslov v upravi »Učiteljskega tovariša«.

KATERA UČITELJICA v ljubljanski okolici, ozir. srezo bi menjala z menoj. Imam dobro mesto v okolici Novega mesta. — Pismene ponudbe pod »Menjam« na upravo »Učiteljskega tovariša«.

Na birmo

ostanejo najlepši spomini: ure, zlatnina, katero najceneje kupite pri

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 9

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Manufakturo

na obroke in na vložne knjižice članic
Zadružne zveze v Ljubljani dobite pri

OBLAČILNICI ZA SLOVENIJO

v Ljubljani, Tyrševa cesta 29 (poslopje Gospodarske zveze)

Gostilna Ražem

Ljubljana
na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. — Primorska kuhinja. Vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

in druge
knjige
šolske

znanstvene muzikalije
leposlovne revije

Šolske in pisarniške potrebščine, zvezke in note, svinčnike, peresnike, črnila, tuše, ravnila, šestila, barvice, čopiče, papir in še mnogo drugega nudi

KNJIGARNA
UČITELJSKE
TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

ZA VIDOVDAN!

„SLAVA VIDOVDANA“

Slika je pestro barvana in je velika 50×70 cm

Na razpolago imamo sliko — alegorijo

delo slikarja prof. I. Tišova

Naročite takoj, dokler zaloga ne poide.

Cena Din 20—

UČITELJSKA TISKARNA — ODDELEK ZA UČILA

LJUBLJANA

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6